

Anne Louhelainen ps

Kirjallinen kysymys positiivisen luottotietorekisterin käyttömahdollisuuksien selvittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Maksuhäiriöiden määrä on kasvanut Suomessa jo pitkään. Suomen Asiakastiedon mukaan kesäkuussa 2016 maksuhäiriömerkintä oli jo yhteensä 372 800 henkilöllä. Velkaantumisen ongelmat näkyvät myös mittauksissa, joita on tehty yksityishenkilöiden velkajärjestelyistä. Niiden määrä kasvoi pelkästään tämän vuoden tammi- ja helmikuun aikana 12 prosenttia vuoden takaisesta.

Tällä hetkellä Suomessa on käytössä maksuhäiriörekisteri, johon tallentuvat vain tiedot kuluttajan ulosottoon päätyneistä laskuista sekä hoitamattomista kulutusluottosopimuksista. Näin ollen nykyinen rekisteri ei kerro muusta kuin kuluttajan epäonnistuneesta maksukäyttäytymisestä. Se ei anna kattavaa ja reaaliaikaista kuvaa lainaa hakevan taloudesta ja lainoista lainan myöntäjälle. Tämä myös mahdollistaa sen, että osa kuluttajista käyttää, tai ajautuu käyttämään, lisävelkaantumiseen sitä aikaväliä, joka kuluu maksuongelmista maksuhäiriömerkinnän ilmestymiseen.

Useimmissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa on otettu käyttöön maksuhäiriömerkintöjen kasvua hidastava positiivinen luottotietorekisteri, joka tarjoaa pankeille enemmän tietoa kuluttajista lainanottotilanteesta. Positiivisella luottotietorekisterillä viitataan luottotietorekisterin muotoon, jossa asiakkaasta kerätään myös positiivista informaatiota. Positiivisen luottotietorekisterin rakenne vaihtelee maittain, mutta yhteistä rekistereille on, että niihin kerätään kuluttajan lainojen, joko kaikkien tai osan, velkasaldot. Täten luotonantajan on helpompi muodostaa kuva kuluttajan kokonaistilanteesta, ja rekisteri helpottaa siten kuluttajaan liittyvien riskien arviointia. Suomen Asiakastieto on arvioinut, että Suomessa voisi olla jopa 100 000 maksuhäiriöistä henkilöä vähemmän kuin nykytilanteessa, mikäli positiivinen luottotietorekisteri olisi käytössä (HS 19.8.2010).

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus selvittää niin sanottujen positiivisten luottotietojen käyttömahdollisuuksia ja muita keinoja, joilla luotonantaja voi saada tietoja luotonhakijan veloista?

Helsingissä 29.9.2016

Anne Louhelainen ps